

DECEMBER- EN JANUARI-WAARNEMING VAN EEN GROTE
STERN *STERNA SANDVICENSIS*

December-January-record of the Sandwich Tern

G. L. OUWENEEL

Op 30 december 1972, om 13.15 uur, namen L. Preesman en ik vanaf de Grevelingendam een Grote Stern *Sterna sandvicensis* waar. Het was deze dag helder en zonnig met een zachte oostenwind en een temperatuur van enkele graden onder het vriespunt. Wij bevonden ons op genoemd tijdstip ca. 400 meter ten noorden van de plaats waar de dam de kust van Schouwen bereikt. Toen ik met een Kowa 25 × de vele honderden meeuwen onderzocht, die op de aan de zeezijde van de dam gelegen platen rustten, merkte ik een stern op, die boven de desbetreffende platen vloog en schuin op onze standplaats aankwam. De habitus van de vogel wees terstond op een Grote Stern. Preesman slaagde er in de stern in het beeld van zijn 8 × 40 te krijgen, zodat wij beiden de vogel konden volgen. Deze vloog op een hoogte van ca. 15 meter boven zee en strand. De vogel passeerde ons in zuidelijke richting op een afstand van ca. 150 meter. Hierna zagen wij, tegen de zon in, de stern bijdraaien en over de dam vliegen in de richting van de Grevelingen.

Toen ik de stern in de Kowa kreeg had ik het zonlicht schuin achter en bij het passeren hadden wij het licht schuin voor hetgeen ons belette een kop- en snaveltekening te onderscheiden; bij het aanvliegen had ik op de kop donkere tinten waargenomen. Het postuur van de stern, de vlucht alsmede de vorm van de snavel sloten echter iedere verwarring uit. Het ontbreken van tekening op de vleugels zou wijzen op een adulte vogel.

Het is merkwaardig, dat van der Lee en ik op 20 januari 1973 op vrijwel dezelfde plaats wederom een Grote Stern waarnamen. Het was die dag zwaar bewolkt met regen- en natte sneeuwbuien. Omstreeks 15.15 uur zagen wij, tijdens het observeren van een IJseend *Clangula hyemalis*, vanuit zee een stern aanvliegen met een (grote) prooi in de snavel. De vogel kon wederom terstond worden gedetermineerd als een Grote Stern. Op korte afstand konden alle kenmerken — snaveltekening, pootkleur en koptekening — worden gezien; het betrof een adult exemplaar in winterkleed. De Grote Stern bleef enkele minuten voor en boven de dam rondvliegen, waarna de vogel verdween in de richting van de Grevelingen.

De veronderstelling dringt zich op, dat op beide data dezelfde Grote Stern werd waargenomen; op latere bezoekdata aan de Grevelingendam werd de vogel niet door mij gezien.

Vermeldenswaard is dat in de Grevelingen, in de nabijheid van de dam, de Hompelvoet ligt. Op deze plaats komt de Grote Stern de laatste jaren weer succesvol tot broeden.

De Avifauna van Nederland (Leiden, 1970) geeft als laatste datum voor de Grote Stern 24 november 1963 bij de Knardijk. Dit zou dus de eerste waar-

neming voor Nederland betreffen voor zowel december als januari.

In de literatuur trof ik van deze soort geen winterwaarnemingen uit West-europa aan; wel zijn winterwaarnemingen bekend uit het gebied van de Middellandse Zee.

SUMMARY

December- and January-record of the Sandwich Tern

On december 30th 1972 and January 20th 1973, a Sandwich Tern *Sterna sandvicensis* was seen near the Grevelingendam in the province of Zeeland.

Up till now december- and january-records of this species were not known for the Netherlands.

G. L. Ouweneel, Kilstraat 22, Maasdam.